

01.04.2022

POL-2022-22096

Valtiovarainministeriö

Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen lausunto

Valtiovarainministeriössä on valmisteltu lainsäädäntöesitys, jossa ehdotetaan säädettäväksi laki Digi- ja väestötietoviraston digitaalisen henkilöllisyydenpalveluista sekä laki digitaalisesta henkilöllisyystodistuksesta.

Ehdotuksen perustelujen mukaan voimassa oleva passi tai henkilökortti on tällä hetkellä noin 4,1 miljoonalla suomalaisella, ja näistä alaikäisiä on noin 580 000. Passeja ja henkilökortteja myönnetään vuosittain yhteensä noin 1,1 miljoonaa kappaletta, ja yhteensä voimassa olevia passeja ja henkilökortteja on noin 4,8 miljoonaa kappaletta.

Ehdokseen liittyvän lain digitaalisesta henkilöllisyystodistuksesta 6 §:ssä säädetään digitaalisen henkilöllisyystodistuksen käyttöönotosta. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin siitä, kuka voi ottaa digitaalisen henkilöllisyystodistuksen käyttöön sekä luonnollisen henkilön ja digitaalisen henkilöllisyystodistuksen liitoksesta. Ehdotuksen mukaan digitaalisen henkilöllisyystodistuksen voisivat ottaa käyttöön kaikki sellaiset henkilöt, joilla on voimassa oleva suomalainen passi tai henkilökortti. Digitaalisen henkilöllisyystodistuksen voisi siis ottaa käyttöön myös näihin asiakirjoihin perustuen. Käyttöönoton yhteydessä poliisi liittäisi Digi- ja väestötietoviraston myöntämän ydinidentiteetin todisteen luonnolliseen henkilöön.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin digitaalisen henkilöllisyystodistuksen käyttöönototavoista. Digitaalinen henkilöllisyystodistus voitaisiin ensinnäkin ottaa käyttöön asioimalla toimivaltaisen passi- tai henkilökorttivarantoamisen luona. Digitaalinen henkilöllisyystodistus voitaisiin ottaa käyttöön myös sähköisesti. Tällöin edellytettäisiin vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetun lain (617/2009) 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettua vahvaa sähköistä tunnistamista. Sähköisessä käyttöönotossa edellytettäisiin lisäksi, että henkilön voimassa olevan passin tai henkilökortin teknisen osan tiedot etäluetaan teknisen alustan avulla ja niitä verrataan vahvan sähköisen tunnistamisen tietoihin ja että nämä tiedot vastaavat toisiaan.

Poliisilaitos toteaa ensinnäkin, että sen lupapalvelut ovat pitkään olleet hyvin ruuhkautuneet. Poliisilaitos ei pidä käytännössä hyvänä ja toimivana

mallina sitä, että lakiehdotuksen tultua voimaan vuoden 2023 alussa, voimassa olevien passien ja henkilökorttien haltijat kävisivät poliisilaitoksissa hakemassa digitaalisen henkilötodistuksen.

Poliisilaitos haluaa korostaa edellä esitettyä, että ehdotuksen 6 §:n perustelujen mukaan digitaalisen henkilöllisyystodistuksen voisi siis ottaa käyttöön henkilöt, joilla on voimassa oleva passi tai henkilökortti. Ehdotuksen mukaan käyttöönoton yhteydessä poliisi liittäisi Digi- ja väestötietoviraston myöntämän ydinidentiteetin todisteen luonnolliseen henkilöön. Asian toteuttaminen ehdotetulla tavalla aiheuttaisi valtavan asiakasruuhkan poliisilaitoksissa.

Poliisilaitos ehdottaakin digitaalisen henkilöllisyystodistuksen hakemiseen sellaista menettelyä, että henkilöt, joilla on voimassa oleva passi tai henkilötodistus, hakisivat digitaalista henkilöllisyystodistusta Digi- ja väestötietovirastolta. Virasto vahvistaisi hakijan digitaalisen henkilöllisyystodistuksen perustuen voimassa oleviin passi- ja henkilökorttitietoihin. Näin välttyttäisiin miljoonien henkilöiden turhalta käynniltä poliisilaitosten lupapalveluyksiköissä.

Poliisipäällikkö

Timo Saarinen

Poliisilakimies

Keijo Suuripää

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 01.04.2022 klo 13:02. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaa-
mosta.

Tiedoksi

Poliisihallitus